

Україна: **Захист цивільних осіб у збройному конфлікті** **Оновлення, листопад 2025 року**

Житловий будинок у Тернополі, зруйнований ракетою, випущеною Російською Федерацією 19 листопада.

12 грудня 2025 року

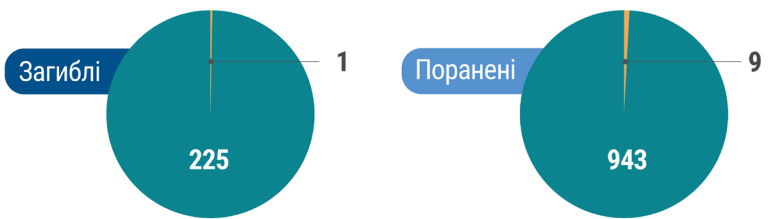
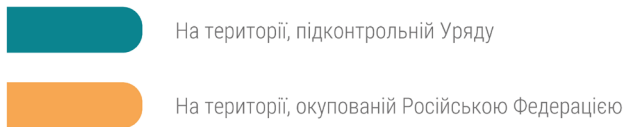
Резюме

- Кількість жертв серед цивільних осіб у листопаді 2025 року залишалася високою: **щонайменше 226 осіб загинули, 952 отримали поранення**, що відповідає показникам попередніх двох місяців. Загальна кількість жертв серед цивільних осіб в Україні за період із січня до листопада 2025 року (2 311 загинилих, 11 084 поранених) на 26 % вища, ніж за аналогічний період 2024 року (1 979 загинилих, 8 616 поранених), і на 70 % вища, ніж у 2023 році (1 847 загинилих, 6 054 поранених).
- Удари далекобійними ракетами та баражувальними боєприпасами, здійснені російськими збройними силами у листопаді, спричинили **51 %** усіх жертв серед цивільних осіб (92 загинилих, 509 поранених), зазвичай вражаючи міські центри, які розташовані далеко від лінії фронту. Атака далекобійною зброєю на західне місто Тернопіль 19 листопада призвела до загибелі щонайменше 38 цивільних — це найбільша кількість жертв у межах одного підтвердженого інциденту за понад два роки.
- **48% жертв серед цивільних осіб зафіксовано поблизу лінії фронту** (130 загинилих, 430 поранених). У прифронтових районах найбільше цивільних осіб постраждали від **безпілотників малої дальності**, переважно дронів з можливістю управління від першої особи (FPV). Далі за кількістю жертв ідуть артилерійські обстріли та удари з реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) (51 загинилих, 161 поранений), а також авіабомбардування (19 загинилих і 58 поранених).
- Як і в попередньому місяці, переважна більшість жертв серед цивільних осіб (99 %¹) припадала на підконтрольну Уряду України територію. Випадки загибелі та поранення цивільних осіб були зафіксовані у **13 областях** України та в Києві.
- У листопаді Російська Федерація здійснила **п'ять масштабних скоординованих атак на енергетичну інфраструктуру України**, а також багато ударів по окремих областях. Продовження атак на енергетичну мережу України призвело до тривалих щоденних відключень електроенергії по всій країні, а також до затяжних аварійних відключень тривалістю понад 36 годин у деяких районах. Це порушило електро-, тепло- та водопостачання житлових будинків на тлі зниження температури.

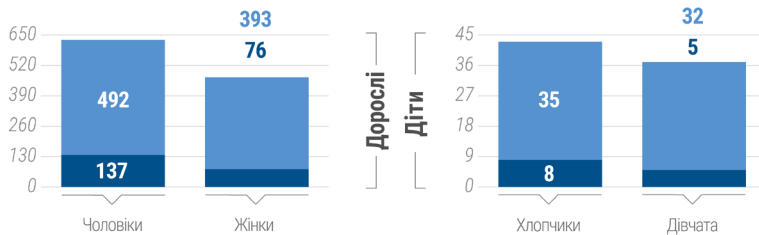
Жертви серед цивільних осіб у листопаді 2025 року²

Усього: **1 178** цивільних осіб { **226** загиблих **952** поранених

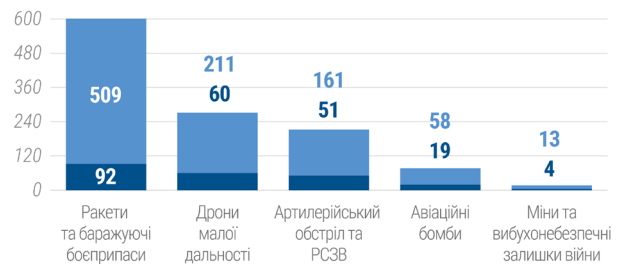
1. За територією, де вони сталися

2. За віком та статтю

3. За типом зброї/інциденту

Показові інциденти

"Мій син вранці подзвонив і сказав йти до укриття... Я вийшла в коридор, почула гучний свист, а потім ударна хвиля кинула мене на підлогу. Квартира була майже зруйнована й заповнена густим димом. Я чекала в холодній кімнаті дві години, доки рятувальники не зняли мене по драбині пожежної машини."

— 67-річна жінка, яка зазнала численних поранень внаслідок ракетного удару по її житловому будинку в Тернополі 19 листопада.

- » 19 листопада атака із застосуванням ракет та баражувальних боєприпасів з боку Російської Федерації призвела до загибелі щонайменше 38 цивільних осіб (18 жінок, 12 чоловіків, 4 дівчаток і 4 хлопчиків) і поранення ще 99 осіб (52 жінок, 30 чоловіків, 11 дівчаток і 6 хлопчиків) у місті Тернопіль. Десять сімей втратили щонайменше по двоє рідних. Особливо постраждали два житлові будинки: один зазнав прямого влучання потужної ракети, що спричинило значне руйнування конструкцій. Менш ніж за кілометр від нього баражувальний боєприпас влучив у котельню та здетонував у дворі, після чого вибух і подальша пожежа перекинулися на сусідній житловий будинок.
- » П'ять масштабних атак на енергетичну інфраструктуру України (8, 14, 19, 25 і 29 листопада) призвели до аварійних і тривалих планових відключень електроенергії в більшості областей країни. Внаслідок цих атак загинули щонайменше 20 цивільних осіб (12 чоловіків і 8 жінок) і були поранені ще 160 осіб (80 чоловіків, 70 жінок, 6 хлопчиків і 4 дівчаток) у п'яти областях та в Києві.
- » Щоденні артилерійські обстріли та атаки безпілотників малої дальності на місто Херсон призвели до загибелі щонайменше 17 цивільних осіб (9 чоловіків, 7 жінок і 1 хлопчика) і поранення 121 особи (70 чоловіків, 45 жінок, 5 дівчаток і 1 хлопчика).
- » Кілька атак на місто Запоріжжя (2, 20, 22 і 25 листопада) призвели до загибелі 5 цивільних осіб (3 чоловіків і 2 жінок) та поранення ще 39 осіб (25 жінок, 13 чоловіків і 1 хлопчика).

3

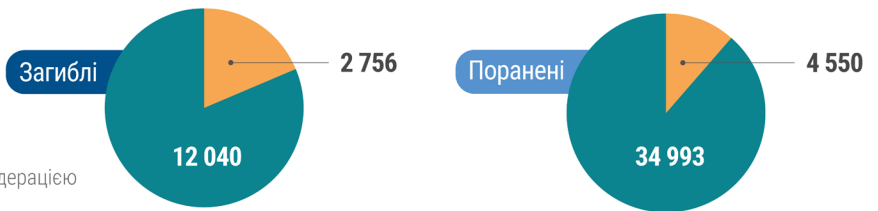
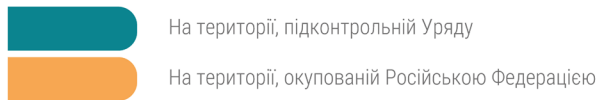
14 796

загиблих

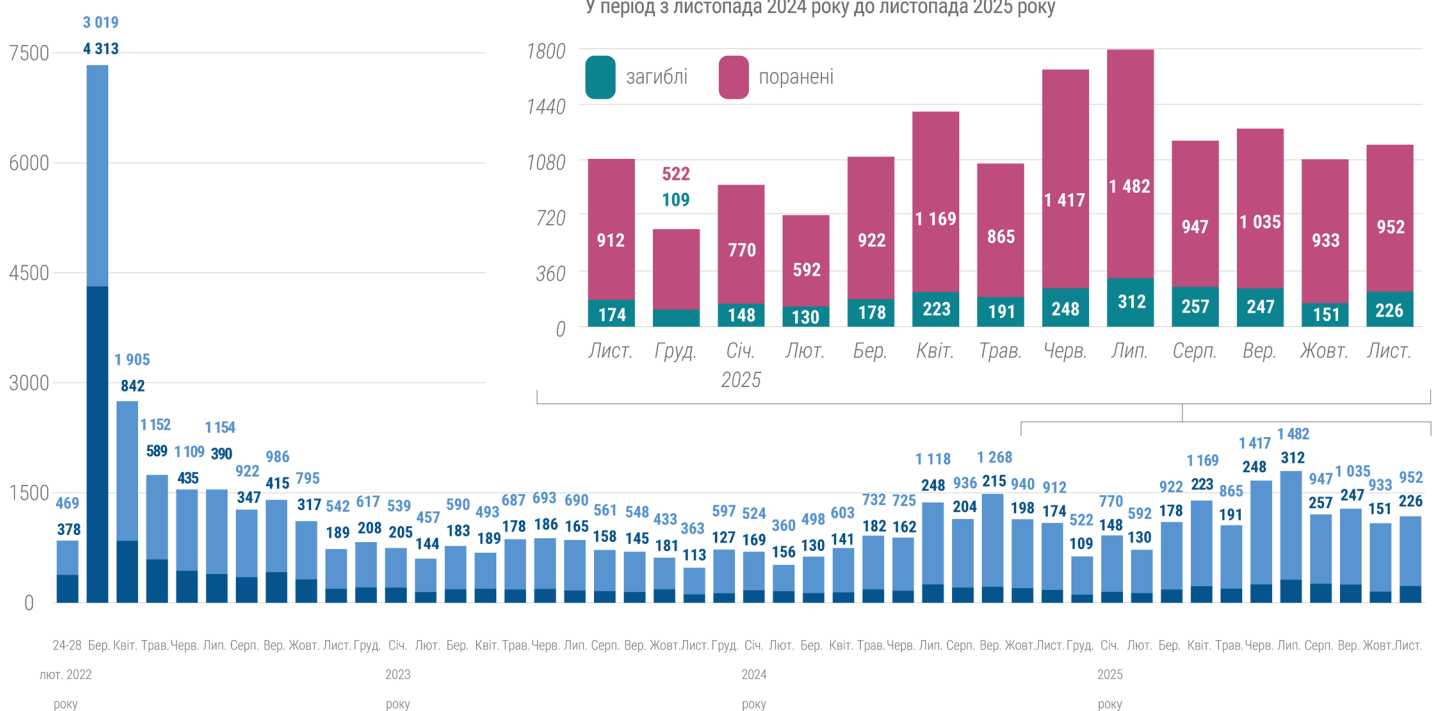
39 543

поранених

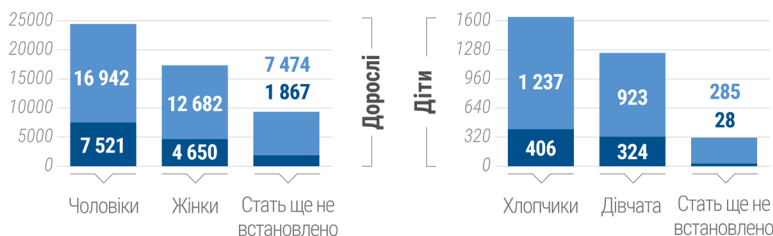
1. За територією, де вони сталися

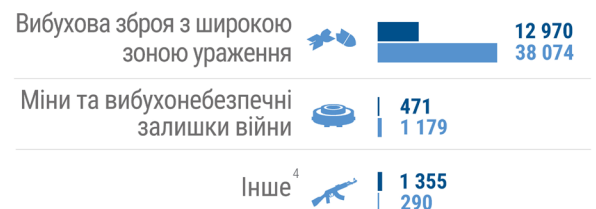
2. По місяцях

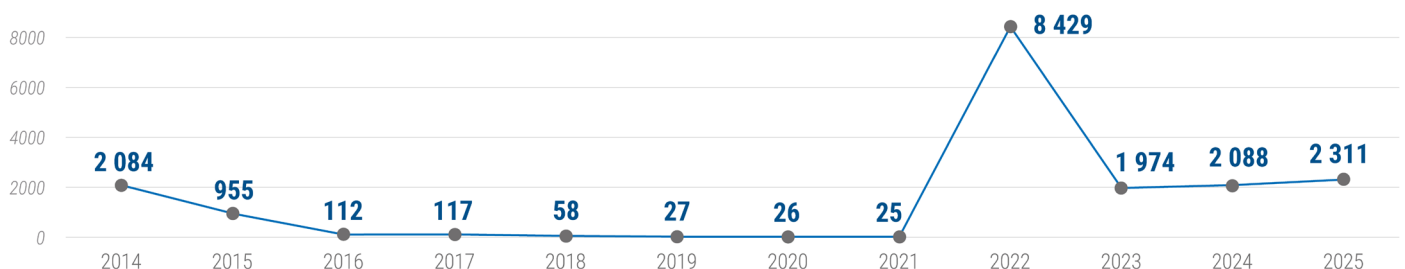
3. За віком та статтю

4. За типом зброї/інциденту

Загальна кількість загиблих цивільних осіб з 2014 року

Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні

ММПЛУ збирає інформацію про шкоду, заподіяну цивільному населенню через насильство, пов'язане з конфліктом, із широкого кола джерел, як-от інтерв'ю з жертвами, їхніми родичами та свідками; інформація з відкритих джерел, зокрема фотографії та відеоматеріали; документи й висновки судово-медичної експертизи; матеріали кримінальних справ; судові документи; доповіді міжнародних і національних неурядових організацій; публічні повідомлення правоохоронних і військових органів; дані медичних закладів і місцевих органів влади.

Усі джерела та інформація оцінюються на предмет їх відповідності та достовірності та перехресно звіряються з іншою інформацією. У деяких випадках перевірка інформації займає деякий час. Це означає, що в разі отримання додаткової інформації висновки щодо втрат серед цивільних осіб можуть бути переглянуті, а цифри можуть змінюватися. Статистичні дані, представлені в цьому звіті, ґрунтуються на даних щодо конкретної шкоди, заподіяної цивільному населенню, за умови, що дотриманий стандарт доведення, який передбачає наявність «достатніх підстав вважати», а саме тоді, коли, спираючись на сукупність перевіреної інформації, звичайний розсудливий спостерігач мав би

достатні підстави вважати, що шкоду було заподіяно, як описано. ММПЛУ називає інформацію, що відповідає цьому критерію, «перевіреною». Якщо ММПЛУ ще не підтвердила інформацію щодо жертви або не повідомила про окремий випадок смерті або поранення, це не обов'язково означає, що ММПЛУ встановила, що ця особа є активним членом збройних сил або безпосередньо брала участь у бойових діях. У багатьох випадках невизнання особи цивільною особою свідчить про брак інформації, а не про підтвердження статусу особи як комбатанта.

Фактичний масштаб шкоди, заподіяної цивільному населенню, — як втрат серед цивільних осіб, так і пошкоджень інфраструктури, — ймовірно, є значно більшим, тому що багато повідомлень про таку шкоду, особливо за період відразу після повномасштабного збройного нападу від 24 лютого 2022 року, неможливо перевірити через велику кількість повідомлень і відсутність доступу до відповідних районів. Кількість втрат серед цивільних осіб, ймовірно, є заниженою в містах, де на початку збройного нападу в 2022 році велися тривалі інтенсивні бойові дії — як-от Маріуполь (Донецька область), Лисичанськ, Попасна і Северодонецьк (Луганська область).

¹ 1 168 жертв серед цивільних осіб на підконтрольній уряду України території, та 10 на території, окупованій Російською Федерацією.

² Справжня кількість може бути більшою, оскільки деякі повідомлення все ще потребують підтвердження.

³ Збільшення загальних цифр у цій доповіді порівняно з попередньою доповіддю пояснюється не лише жертвами та пошкодженнями цивільної інфраструктури, що сталися у звітному періоді, оскільки УВКПЛ також продовжує підтверджувати випадки, що сталися до звітного періоду.

⁴ Інциденти, у яких цивільні особи були вбиті або поранені внаслідок вогню зі стрілецької зброї та легкого озброєння (СЗЛО), у тому числі внаслідок перехресного вогню, снайперського вогню, інцидентів із надмірним застосуванням сили (інциденти, під час яких військові відкривали вогонь по цивільних особах, сприймаючи їх як загрозу) та умисних вбивств, а також внаслідок побиття, ножових поранень і дорожньо-транспортних пригод за участю військових автомобілів або цивільних автомобілів, керованих військовими у зоні бойових дій.